

Kedves Órák

SZÉPIRODALMI, GAZDASÁGI ÉS ISMERETTERJESZTŐ
KÉPES HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST,
VII. ker., Károly-körút 9. szám.
Ide intézendők az előfizetések, legczélszerűbben posta-
utalvánnyal, levelek, reklamációk stb.

Felőlős szerkesztő és kiadótulajdonos:
FARAGÓ SIMON.

Előfizetési árak
a regénymelléklettel együtt:
Egész évre **12 korona.** Félévre **6 korona.**
Negyedévre **3 korona.**

— ❖ — VALLOMÁS. — ❖ —

— Heine után. —

Szürkülve közelgett az est,
Vadabban zúgott az ár
És a parton ültem én, nézve
Fehér tánczát hullámoknak,
És szívem feldagadt a tengerrel
És sóváron ragadt meg mély honvágy
Utánad, te drága kép!
Mely mindenhol körülöm leng,
Mindenholt hív engem —
Mindenholt! Mindenholt! —
Zúgásában a szélnek, morajában a tengernek,
Sóhajában szívemnek; —
Könnyű náddal homokba irtam:
„Ágnes! szeretlek én!”
De hamis hullámok eláraszták
Az édes vallomást
És eltörülték azt!

Törékeny nád, elporladó homok,
Elömlő hullámok, bennetek nem bízom már!
Sötétebb lett az éj, — szívem szilajabb!
És erős kézzel Norvég erdejéből
Kirántom a legnagyobb fenyőt
S bemártom azt
Aetna izzó torkába s ez óriás
Tűzitatta tollal
Irom fel a sötét égboltra:
„Ágnes! szeretlek én!”
Éjjelente lobog majdan
Ott fenn az örök lángírás
S mind az utánam jövő unoka nemzedék
Ujjongva olvassa az égi szót:
„Ágnes! szeretlek én!”

Gróf Csáky Albinné.

V. A szökevények.

AZ anya különös jó hangulatban volt, folyton megjegyzéseket tett a vidék bájára, a mezők illatos szinpompájára, távol berkekben a párját hívogató fülemile bájdalára és a vadgalambok kedves, szívhez szóló bűgására. Elzát anyjának kedélyessége egészen magával ragadta s a leány époly élénken, sőt talán még élénkebben társalgott, mint anyja s ez eleven társalgás természetesen magával ragadta Kardost is, aki, — a nők kocsija csak lassu lépésben haladva s a tiszt is lépésben lovagolva mellettük, — a társalgásnak egyetlen szavát sem veszté el s abba úgy belefolyt, hogy a háromtagu társaság beszélgetése annyira otthoniassá vált az utazás alatt is, mintha csak a díszes szalonban folyt volna az. A kerevet duzzadozó párnái és a támlásszék kényelmes ruganyai között s e társalgás annyira elfoglalta a kirándulókat, hogy észre sem vették, mily messzire haladtak el, nemcsak lakásuktól, hanem saját földeik területéről is, és már a sík pusztára értek, hol órák távolában sem látszott egyetlenegy község, egyetlenegy város, de még csak egy pusztai tanya sem; de nemcsak ezt nem vették észre, hanem kikerülte figyelmüket az is, hogy az a távolban látszott kis fekete felhő, mintha csak valami légi szellem kergette volna, gyorsan haladt előre, közelebb és közelebb érve azon táj felé, hol a nők kocsija haladt.

A kocsis volt az első, ki e körülményre figyelmes lett s nem is mulasztotta el, tisztességesen megemelve kalapját, jelteni: „Nagyságos asszonyom, vihar készül, ne fordítsam vissza a hintó rudját?”

— Vihar? Már hova gondol kend, János? — szólt Margit; — már honnét jönne a vihar, mikor az egész természet oly csöndes.

— Nagyságos asszonyom, — felelt a kocsis — mi parasztemberek jól ismerjük azokat a kis fekete felhőket, akármilyen kicsiknek látszanak is azok, de azért vihart hoznak.

És a kocsisnak jóslata beteljesedett. Alig tartott egy negyedórába, mintha valami szikla mélyéből tört volna elő, szél zugása zavarta meg a természet csöndjét, s rövid pár perc alatt felkorbácsolta az út porát, majd a kis fekete felhőt vette üzőbe s egy perc alatt megvillámlott az ég boltozata, erős dörgés kíséretében a felhő utólérte az utasokat s a nyakukba zudította azt a záport, melyről csak annak lehet fogalma, aki az Alföld pusztáinak viharos záporait látta valaha és ismeri. A vihar oly gyorsan tört ki, hogy bár Margit kocsisa jóslatát teljesebbé menni látván, gyors visszafordulást rendelt, késő volt, mert nem menekülhettek, a zápor nyakukra zúdult egész erejével s ami legnagyobb baj volt, Elzánál volt ugyan egy könnyebb kendő s azzal hirtelen betakarta könnyü öltözetbe

burkolt testét, de Margit még csak kendőt se hozott s így a könnyü ruha egy perc alatt facsaró viz lett.

Alig tartott a vihar negyedóráig igaz, de a negyedóra alatt folyton verte az eső a nyitott kocsiban ülőket s midőn a tajtékzó lovak a gyors hajtás után berobogtak az udvarra a járművel, Margit teljesen át volt ázva, didergett s minden tagja reszketett.

Kardoss segélyével a szobába vitték, szobaleánya gyorsan levetkőztette, meleg ágyba fektették, de mérhetlen fájdalmat érzett jobboldalában. Gyorsan orvos jött, megvizsgálta s azon véleményének adott kifejezést, hogy esetleg tüdőgyulladás állhat be az általános hűlés folytán, ha ez be nem következik, semmi aggodalomra nincs ok, ha azonban bekövetkezik, a legnagyobb gondoskodásra lesz szükség. Egyben gyógyírt rendelt, hogy esetleg a netalán bekövetkező veszélynek elejét vegye.

A főhadnagy, amint az udvariasság megengedte, búcsút vett a családtól, gyöngéden megszorította Elza kezét, esőket nyomva arra s halkán fülébe sugta: „Légy nyugodt, baj nem lesz, maradj anyád mellett, holnap látlak.”

Elza, ha a szeretett ifju nem mondta volna is, saját gyermeki keblét követve, anyja ágyához ült, hová az apa is betekintett s meggyőződve, hogy neje ágyban van és orvosi segélyben részesül, leányát anyja mellett hagyva, eltávozott irodájába, Elza pedig mozdulatlanul ült székén az ágy lábánál, szomorú tekintet a hófehér párnákra, melyen anyjának feje nyugodott s aggódva nézve az ingaórára, hogy a gyógyszer beadásának idejét — mint az orvos előírta — egyetlenegy percze se mulassza el. Az est be állt, a szolgák az éjjeli lámpákat meggyújtották s az ügyvéd még egyszer megnézve nejét, miután azt csöndesen pihenne találta, nyugalomra tért; de nem úgy Elza, ő szobaleányát elbocsátta azzal, hogy ha szüksége leend rá, hívni fogja, addig is pihenjen le, — maga levetkezettlenül egész éjen át virrasztott anyja mellett.

Az éj nem volt ugyan a betegre nézve valami nagyon nyugtalan, de ha egy-egy percze elszunyadt is, azonnal ismét felriadt, felriasztotta az a szokatlan erős szurás, melyet oldalában érzett; nem panaszkodott, nem jajveszékelt, nem akarva Elzát kétségbeejteni, de fájdalmát teljesen eltitkolni még sem volt képes és valahányszor leánya kérdezé: „Hogy érzed magadat, kedves, aranyos jó anyám?” Margit mindannyiszor nehéz lélekzetet véve, felelt: „Oldalszurásomat kivéve, más bajom nincs.”

(Folytatása következik.)

~ Szerelmem. ~

*Nem kell szíved, ha nem adod oly önként,
Mint én adom neked
Az enyémet, mely úgy van már teremtve,
Hogy csak tiéd lehet.*

*Gyors támadással, fontott tervvel érte
Nem vívok ostromot.
Egy esdő szót nem ejtek én azért, hogy
Szerelmemet viszonzd.*

*Ha nem szerethetsz úgy, mint én szeretlek,
Oly forrón, oly nagyon,
Kaczer szeszélylyel, lanyha vonzalommal
Ne lázítsd haragom'.*

*Oh, akkor inkább most mindjárt kevélyen
Tépd össze üdvömet,
Megérzed majd, hogy véle összetépted
Tulajdon üdvödet.*

Koroda Pál.

ACHMET.

(Elbeszélés.)

(Vége.)

Irta: **Dárday Sándorné.**

Irma élénk, zajos természete elvonta tőlem a köz-figyelmet, amugyis egy teljesen idegen elem valék élet-vidor, józan körükben. Unokanővérem, ki módfelett örült közeledő születésnapjának, amelyre Bártfai egy egész különleges hódolatot helyezett számára kilátásba, mint valami eddig nem létezőt, végre ráunt részvéttel-ségemre és magamra hagyott.

Midőn megérkezett a nagy nap, s ebédnél ülve, melynél összes kedvenc ételű figuráltak, több vendég is jelen volt s ő a szülők ajándékát, egy karpereczet fedezett fel az asztalkendő alatt, felette csinosan és boldogan nézett ki rózsaszín satin-ruhájában, friss virágokkal hajában, várva a fiatal embereket, kik a korai délutánra helyezték kilátásba megérkezésüket.

Nem voltam képes részt venni az általános vig-ságon, mi körülöttem zajongott, s végre észrevétlenül kint voltam a házból, hol a hangos nevetés és beszéd kifárasztott, tehát igyekeztem ki a szabadba, kedvenc helyemre, Achmet sírjához.

Mily nehéz volt a fejem, hideg borzongás rázott meg időről-időre, mily életuntak éreztem magam, hogy megcsömöröltem a léttől, és édeskeserves remény töl-tött el, hogy nem sokáig fog már tartani, összegyűlvén fantasztikus gondolataim és melankólikus érzelmeim összevisszaságával.

— Achmet, — suttogám halkán a köhöz, melyet karjaimmal átölelve tartottam, és amelyre nehéz fejemet támasztottam, Achmet, talán nemsokára eljövök hozzád, hisz szívesen jönnék, amugyis oly rideg itt az élet, s akkor mégis találkozunk, báresak mint megdicsőült szellemek a túlvilágban.

Ez a gondolat oly édes, kedves volt és lassanként tompa örömmézzel töltött el. Oh, veled találkozni, minő üdvösség, kiálték fel és mindinkább fokozódó izgatottságomban fölemelkedtem, vágyteljesen tárva ki karjaimat!

Kövér meredve maradtam ebben a helyzetben, képtelen még csak egy felkiáltással kifejezést adni meglepetésemnek!

A lehanyatló nap fényözönétől körülvéve állt előttem görbe kardjára támaszkodva, feje vörös turbánnal körülesavarva, sötét szemeit rám függesztve, álmain tárgyja!

— Achmet! — kiálték oly élesen, hogy visszhangzott a hegyekből, igazán te vagy? Tehát vágyam kicsalt a sirodából — ne tűnj el, oh maradj egy percig csak, maradj még, dadogtam és megkísérlettem a látományhoz közeledni. De térdeim inogtak, szemeim előtt vibrált a lég és én elestem. Ugy éreztem, mintha kezeim suhogó selyembe kapaszkodtak, mintha erős férfikar fogott volna fel elestemben, miközben egy behizelgő hang érthetetlen szavakat szólt hozzám. A világ körben forgott velem, kimondhatatlan fájdalmas boldogság töltötte el egész lételemet, egyuttal mint egy köd-falon át minden oldalról gunyos nevetés hangzott fel, körös-körül a bozótból kísérteties alakok törtek elő, mindez elmosódott szemeim előtt s úgy véltem, hogy hanyattesem egy sötét örvénybe.

— A doktor azt mondta, hogy a krízis után eszméletre fog térni, de ez még nem látszik megvalósulni, hallottam, midőn Irma ezeket mondá. Már ideje is volna, hisz tegnap mult három hete, hogy megbetegedett.

— Régen beteg volt ő már azelőtt is, szólt egy másik hang, melyet nagynénéménak ismertem fel. Eléggé vádolom magam érte, hogy oly kevés gondot fordítottam reá, csak később jutott eszembe, hogy régen mintegy álomban járkált és mindjobban elgyengült és lesoványodott. Ez magyarázza meg rögeszméjét is, — de nini — megmozdul, kiáltott Irma, midőn feleszmélve kinyitottam szemeimet és a csodálatosan átlátszó kezeket, melyeken a takarók nyugodtak, enyéimnek ismertem fel.

Most mindkét nő gyengéd szeretettel közeledett felém, erősítő levest hoztak, és csak egy félóra múlva hagytak magamra azzal a meghagyással, iparkodjam nyugodni és elaludni.

Irma az ajtóban még egyszer megfordult és egy a szegletben álló íróasztalra mutatva, suttogva szólt hozzám: „Siess meggyógyulni, ott egy meglepetés várakozik rád, többet most nem szabad elárulnom.” És ujját ajkaira téve, kiosont.

Mire célozhatott? Legkisebb fogalmam sem volt, s inkább iparkodtam visszaidézni azt a pillanatot, midőn eszméletemet vesztettem. Borzasztó volt rá gondolni. Mily beteg lehettem én már akkor, mily túlizgatott egész lelkivilágom.

Vagy csakugyan létezik oly magikus erő — az akarat, mely ellenállhatlan erővel képes a túlvilág kapuján zörgetni? Az első parancsolat, ugy tanultam, megtiltja a varázslattal való foglalkozást is. Tehát kell, hogy ilyesmi létezzen.

Iszonyu volna, ha ily sötét hatalmak léteznének és az ember tudtán kívül ily bünbe eshetnék.

Ilyféle gondolatok izgattak, aminek kínos kábultság volt a vége. Egy idő múlva elaludtam, mennyi ideig tarthatott, nem tudom, végre léptek zajától felébredtem.

A félig lezárt szempilláimon keresztül láttam Irmát közeledni felém és várakozásteljes arcczal felém hajolni,

de minthogy mozdulatlanul fekvé talált, csalódottan fordult el, lassan az íróasztalhoz ment, kinyitva egyik fiókját. Valamit kivett belőle, amit én arczképnek néztem, sokáig nézegette, miközben mindig rám figyelt, úgy, hogy azt kellett gondolnom, hogy van valami összefüggés közöttem és ama kép között, amit a kezében tart.

Épen meg akartam őt szólítani, midőn künn a folyosón nagynéném hívta, mire Irma gyorsan visszatevé azt a bizonyos tárgyat a fiókba, jól be sem zárva azt, lábujjhegyen gyorsan kitípett a szobából. Ez természetesen felgerjeszté kíváncsiságomat. Mit tartalmazhat az a fiók?

—♦— Kemény falat. ♦—

Miért ellenezte a néni, hogy megismerkedjem vele? Megkísérlettem fölemelkedni, és midőn láttam, hogy eléggé erős vagyok hozzá, feltettem magamban, hogy a butorokra támaszkodva, reszkirozom az utazást az íróasztalig.

Belebujva egy kéznél levő pongyolába, feszült várakozással osontam a nyitva maradt fiókhoz, és kezembe akadt valami kemény, négyzetes tárgy, mely egy latin betűkkel írott könyv lapjai között feküdt. De ki írja le meglepetésemet, midőn a papírt szétbontva, olajfestékekkel kartonra festve, Achmet képét pillantottam meg abban a kosztümben, melyben a sírnál megjelent volt nekem.

Remegve tartottam a képet kezeim között, s az íróasztalba kellett kapaszkodnom, hogy össze ne rogy-

jak. Lehetetlen volna, csak megközelítően is ecsetelni az érzelmeket, melyek bennem dultak.

Önkéntelenül elkiáltottam magam, úgy hogy a néni és Irma két oldalról egyszerre rohantak be a szobába. Amiközben néném részéről csak úgy zúdult a szemrehányás unokanővéremre, visszavezettek az ágyba.

— Legjobb lesz, mindent megmondani neki, — vélekedék Irma, így még jobban felizgatja őt.

— De miért is kellett neked csacsognod, nem elég határozottan hagytam-e meg, hogy egyelőre hallgass? szólt haragosan a néni, közben aggodalmasan megtapintva homlokomat és kezeimet.

Ugyanegy véleményen voltam Irmával, s midőn szóhoz birtam jutni, kértem, világosítsanak inkább fel, mintsem lelkemben megzavarva és nyugtalanítva legyek.

Ezzel rábirtam nagynénémet engedni, és kötésével elhelyezkedvén egy zsölyében, kezdé elbeszélését, azaz el akarta kezdeni, mert Irma gyakran szakítá félbe őt helyreigazításokkal és megjegyzésekkel úgy, hogy a beszéd fonálát mindig újra elveszté.

Amit így ketten elbeszéltek, és engem mód felett meglepett, a következő volt:

Mint már említém, Irma születésnapjára valami rendkívüli meglepetésre volt elkészülve és a verandán ülve, várta a vendégeket.

Akkor is várakozott még, mikor az érkezendők már rég titokban a házba lopódtak és a meglepetésre való előkészületek már javában folytak.

Bártfai Bandinak t. i. az az eszméje támadt, ő és barátai öltsenek a négy (?) világrészről ábrázoló kosztümeket s így Irma előtt hódolva és egy alkalmi költeményt elszavalva, átnyujtanak egy óriási (bizonyosan a négy világrész flórájából összeállított) csokrot, miáltal az egész világ hódolatát, mint a földkör szépeinek legszébbike előtt tolmácsolják.

Bártfai, vagy amint már a házban őt nevezni szokták, Bandi — klakkban, frakkban és fehér nyakendőben Európát képviselte, a kis Mezei Pista bekormozott arccal, Afrikát, a harmadik, az esetlen, mindig becsipett Mende Laczi Amerikát, Ausztrália strikolt és miután Ázsia részére szintén nem volt képviselő, a kis Mezei Pista magára vállalta, egy fiatal festőt, ki a kosztümekek összeállításánál segítségükre volt és tanulmányútján éppen ezen a vidéken tartózkodott, az ünnepségen való részvételre rábírni, leginkább azért, mert az egy pompás ázsiai öltöny birtokában volt.

Mikor már a vendégek a szalonban összegyűltek, belépett a világprezentánczia az óriási csokrot nyolczkézre fogva s hiven a program szerint ment végbe a hódolási művelet.

Természetes, hogy ez Irmának rendkívül hizelgett, s a jelenlevők el voltak ragadtatva a pompásan sikerült meglepetésről. Csak midőn újra esend lön, jutott eszébe a néninek, utánam tudakozódni.

— Bizonyára megint ott fent ül a török sírnál, majd még egyszer jól meghüti magát azon a szellős helyen. Küldd el a cselédet érte, Irma.

— Nem, nem a cselédet, tudok én annál jobbat, kiáltott Irma, tervét kifejtve, t. i. felküldeni hozzá Ázsia képviselőjét az ő török kosztümben, hogy az észrevétlenül lépjen elébem, miközben a többiek a bokrok között elrejtőznek, hogy meglepetésemnek és annak megnyilatkozásának tanúi legyenek.

Őn tudja, hogy sült el a tréfa, de a gúnykaczaj, mely annyira démonikus hangzott füleimbe, elnémult, midőn Géza előhívta őket, engem pedig ájultan tartott karjaiban.

◆◆◆ Öngyilkos menyasszony. ◆◆◆

Eszméletlenül vittek haza és ágyba fektettek, melyet heteken át őriznem kellett, néhány nappal ezen esemény után Mezei Pista mint leánykérő jelentkezett nagybátyámnál, t. i. Géza számára megkérte kezemet.

A fiatal emberek elbeszéléseiből, ugymondá, eléggé ismeri jellememet, s ámbár mindössze csak egyszer látott, még sem bir elfelejteni, sőt csodálatos találkozásunkat az ég intelmének tekinti, hogy egymásnak teremtettünk.

Miután hozzám ez idő szerint nem lehetett kérdést intézni, nagybátyám sem adhatott feleletet, de Géza addig nem tágitott, egy levelet a másik után írta, végre azt a kis olajfestményt küldte, melyben megjelent volt előttem. Ez volt az a titok, mely Irmát nem hagyta nyugodni, míg nem szabadult tőle.

Legyen, hogy Irmának igaza volt abban a feltevésében, miszerint ennek közlése siettetni fogja a krizist, vagy a fiatal életerő működött-e közre, elég az hozzá, hogy rövid idő alatt elhagyhattam az ágyat és annyira megerősödtem, hogy Gézát fogadhattam.

Hogy irjam le érzelmeimet, midőn Achmettel, ki európai ruhában sem volt kevésbé csinos, mint török öltönyében, szemben álltam.

Hogy ő magyar nyelven tolmácsolta az övéit, mely nyelvet én nem értettem, nem sokat számított, hisz szép szemei, Achmet szemei — elég érthetően megmagyarázták azt, a mi szavaiban érthetetlen volt előttem.

Élt-e valaha a kerek földön egy kislány, kinek fantasztikus álma úgy teljesedett volna, mint az enyém?

Két hónap mulva Gézával az oltár előtt álltam, Bécsben, a Karlskirche-ben. Azóta sem tudtam leszokni róla, őt néha Achmetnek szólítani, de a magyar nyelv elsajátításában, sajnos, nem sokra vittem! És valószínűleg Géza sem fog soha jól megtanulni németül!

Irmának némileg igaza volt gunyos megjegyzésével, midőn nemrég Bártfai Bandival való eljegyzéséről értesített s ezen szavakkal végzé: Nekünk ugyan várnunk kell, míg Bandinak lesz állása, de azért nem fogunk unatkozni, mindig van valami csevegnivalónk, míg te ellenben exotikus kísértetteddel beszélni sem tudtál.

E szavaknál a fiatal menyecske kinyitá a kar-kötőjén függő medaillont és megmutatá nekem férjének egy elefántosontlagra festett arczképét, mely őt keleti öltönyében ábrázoló és gyengéd szeretettel tekintett a csinos arczra, melynek szerb származásra valló vonásai, a német nőnek, mint a férfi-szépség eszményképe tűnhetett fel, miáltal a fantázia szülöttje, Achmet és az élő Géza minden katasztrófa nélkül egyetlen lénynyé olvadhattak össze.

Én azt a tanácsot adtam, tekintsék a nyelvbeli nehézségeket holmi Polykrates gyűrűfélnének, mely alkalmas az Istenek kaján irigységét lefegyverezni, miután már halandó embernek zavartalan boldogságot nem szántak.

Ezen magyarázatért a fiatal menyecske roppant hálás volt. Elbucuzásunk alkalmával a budapesti pályaudvaron pedig gratuláltam neki, hogy a vérszegény, ábrándos leányka, kit eltévesztett gondolatirány és tétlenség megfosztottak egészségétől és életkedvétől egy-csapással életvidor, a létet helyesen felfogó, boldog fiatal asszonynyá változott át, ki boldogságát a való életben találta fel.

Rossz csillagzat.

(Elbeszélés.)

(Pályamunka.)

Írta: **Atticus.**

Jelige: Győzzön a jobb!

Flitemették. Még csendesebb lett a ház, melyben a legutóbbi időkben már csak lábujjhegyen jártak.

Uriasszony volt, gazdag asszony volt, valamikor szép is lehetett — mégis meg kellett hálnia, még pedig kínos és hosszadalmas betegség után.

Hiába jártak hozzá a leghiresebb professzorok még Bécsből is, nem tudtak segíteni rajta.

Pedig a mód nem hiányzott: Sok szegény asszony a népből akárhányszor felfohászokodik, hogy meggyógyulna, ha ebbe vagy abba a fürdőbe mehetne. Ő vele megjáratták Európa valamennyi fürdőit, mégse tudott meggyógyulni, s pedig egy vagyont költöttek rá.

Mikor a ravatalon kiterítették, a hátrahagyott férjnek kondoleálni jöttek atyafiak és jó ismerősök. Mind-egyik legmélyebb részvétének sietett kifejezést adni e szörnyű csapás fölött, titkon pedig azt gondolta magában mindenki:

— A jó ember voltaképp örülhet, hogy az isten megszabadította őt ettől a nyügtől!

Mert már igazán elviselhetlen volt az állapot a legutóbbi időkben. Ha egy perczig feküdt az ágyban, a pamlagra kívánczolt, onnét az öblös tolókoesiba, végig is tolták őt minden szobán, az üvegverandán is, megint vissza a szobába. Egyszer ki kellett nyitni minden ablakot, de hamar ismét betenni! Egyszer nagyon világosak voltak a szobák, majd nagyon sötétek.

Egyszer kiállhatatlannak talált maga körül minden arczot és mindenkit elüzött magától, majd ismét azon jajgatott, hogy már őt mindenki elhagyja, megtagadja!

Most végre lecsendesedett. Aki kínos idegbajában nyugtalanul vitette magát egyik helyről a másikra, akinek szűk volt egy egész kastély, az most jól elfért a keskeny koporsóban és nem kívánczokzik ki belőle.

Temetés után a mélyen szomorodott férj megbízható kezekbe adta ötéves fiacskáját és utazni ment, hogy feledjen — voltaképp azonban csak azért, hogy vidám arczával itthon megütközést ne keltsen.

Csak félév mulva tért vissza — lesülve az olaszországi naptól és alaposan megerősödött idegekkel.

Negyvenkét éve daczára szép fiatalos férfi volt, kivált amióta szépreményü özvegy!

Nagy-bánódi Bánóczy Béla ur elbámult a nagy érdeklődés láttára, melylyel női körökben és leányos házaknál találkozott.

A papák minden alkalommal a legmelegebben fogtak vele kezét, a mamák egész leplezetlenül nyilvánították elragadtatásukat és akárhányszor szemébe mondták:

— Maga Béla, egy végtelen kedves, egy páratlan ember! Ilyennek kár özvegyen maradni.

Bánóczy Béla akart is nősülni! De ez a modern leánynemzedék, ezek a lawn-tennises és foot-ballos leányok, ijesztően törekény karcuságukkal nem vonzották őt.

Akik a divatos soványság kedvéért ételből, italból csak csipegetnek, mint a madár, akik testi, lelki és jótékonyági sportban kimerítik magukat elannyira, hogy feleségek vagy pláne anyákká nem tudnának lenni, nem!! Ez nem az ő izlésének való!

Ó feleséget akar! És ebben a feleségben legyen vér, legyen izom, legyen erő! Tudjon enni és aludni! Hej, nincsen szomorítóbb valami, mint mikor az asszony még a multság kedvéért is kerüli az alvást! Mikor agyonfűzi magát, hogy ne tudjon még enni sem, mikor egyik merő divatból beleártja magát minden modern társadalmi mozgalomba, minden modern áramlatba és a sportnak minden nemébe.

Alighogy leszáll a bicikliről, már siet a sport más nemének hódolni, labdát fogni, vagy rugdalni, sőt vivni is. Aztán hangversenyezni jótékony-czélra, táncolni mindenféle víz- és tűzkárosultak javára, előképeket adni műkedvelői előadásokban, gyűlésezni minden nagy nemzeti és társadalmi kérdésben, különösen pedig a honi ipar pártolása ügyében (de azért Párisból vagy Bécsből hozat minden divatezikket).

Nos, Bánóczy Béla urnak kijutott ebből a sok jóból és föltette magában, hogy ezzel az irányzattal szakít, vagyis magyarul mondva: „lefuvat”.

De most eszébe jutott valami. Midőn egyszer kétszer fiacskája után kiment a sétátérre, ott látott egy fiatal nőt, ki szintén fiacskájának játéka fölött örködött.

Annyit már sejtett, hogy özvegy. Csinosnak is tudta. Még most csak igen homályosan rajzoltak benne a tervek, eszméi nem öltöttek még határozottabb alakot, de most mindennap elment fiacskája után és úgy találta, hogy a két gyermek már jó régen megbarátkozott egymással és felváltva karikáznak a kis Bélácska biciklijén.

És még valami különöset talált! A két fiacskát véletlenül úgy hasonlított egymáshoz, hogy az avatatlanként fivéreknak tartották őket.

Bánóczy ez alkalommal jobban szemügyre vette a fiatal asszonykát: Minél jobban nézte, annál inkább tetszett neki.

Igazán junói alak! Klasszikus görög arc, tele erővel és természetes bájjal. Hamvas bőre, egész megjelenése mutatja a belső életerőt, mely az idő vasfogával sokáig dacolni képes és ugyszólván elpusztíthatatlan. Idomai teltek, de nem tulságos erősek. Nem feszítik a ruhát, de éppen megtöltik.

És a szem! Oh, abban a szemben van élet, az özvegyi bánat fátyola mögött izzó parázs lappang! És a fog? Bánóczy csak egyszer látta őt mosolyogni valamely pajkos gyermeki esny fölött, de azóta az a bájos gyöngyör mindig szemei előtt fehérlett.

Valami azt sugta Bánóczynak: itt a mintanő! Itt ezen a sétányon, gyermekek és dadák között találta rá a középosztály rétegeiben az igazi gyöngyörre.

Hát hiszen az igazi gyöngy legtöbbször a mélyebb rétegekben lappang.

Bánóczy Béla egyszerre nagy gyermekbarát lett és majdnem mindennap elment a sétányra a gyermekek játékaiban gyönyörködni. Kereste az alkalmat, hogy megismerkedjék a mintanővel.

És mi történt? A következő napon a fiatal asszony és fiacskája nem jelent meg a sétányon, de még a következő napokon sem.

Bánóczy csak annyit tudott róla, hogy fiacskáját Palikának hívják — ami édeskevés egy nagy városban, ahol igen sok Palika ugrádozik a sétányokon.

Ő maga fájó szívvel lemondott volna egy álomról, mely csak keletkezőfélben volt, de Bélácska nem akart lemondani Palikájáról.

Ő hangosan követelte, hogy látni akarja játszópajtását s ha ő valamit követelt, annak meg kellett lennie!

Az okos gyermek már tudta, hogy melyik utcában és hányadik szám alatt lakik az ő kedves játszótársasága. Nem is nyugodott addig, míg oda nem vezethette a papáját.

Mert Bélácska már ötéves korában oly erős egyéniség volt, hogy mindig ő akart vezetni.

Beléptek. Az egyszerű, szegényes lakás lakóit otthon kapták. Palika unalomból házikót épített, a mamája pedig épen a kibontott haját fésülte.

Micsoda haj volt az! Egy fénylő kékesfekete palást, mely lágy suhogással fogta körül természet egész le a bokáig.

A fiatal asszony nem sikoltott fel ijedtében, a grand negligzé miatt, melyben őt találták.

Szemöldöke ránczbaszökött s parázsszeméből oly sújtó pillantás érte Bánóczyt, melytől lábai szinte gyökeret vertek a földbe.

A rosszaló megütközésnek ily bénító hatását még soha életében nem érezte. Zavarában rebegett valamit, amiből ki lehetett venni, hogyha bűn van abban, hogy idejöttek, ennek egyedül csak Bélácska az oka! Látni akarta játszótársát s már attól félt, hogy Palika beteg.

— Nos, uram! — mondá a fiatal asszony, csaknem fagyosan, — meggyőződhetett róla, hogy nem az!

Ez annyit jelentett, hogy már most mehetnek! Bánóczy ment is volna. E fogadtatás, e fagyos szókarzába kergették a vért. Azaz egy villám, mely a fiatal asszony szeméből kiszökve, végigszikázott arcán, pillanatra világot vetett lelki állapotára.

E nő szerencsétlennek érzi magát és gyűlöli a világot és gyűlöli a férfiakat!

Bélácska mindebből mitsem látott. Öneki előbbreváló volt Palika játéka nézegetni. Minden szebb tárggyal apjához futott neki megmutatni és sugárzó arczczal mondogatni: „Ugy-e papa, nekem is veszel ilyet?”

Bánóczy mindent ígért, csak hogy magával huzhassa a kis zsarnokot. A szoba levegője rettentően fojtotta őt, minek következtében minden szempillantásban gallérját igazgatta, mintha szűk lenne.

Ugy érezte magát, mint aki le van forrázva, pedig semmi rosszat sem tett, legfeljebb a fiatal asszony gondolt róla rosszat. Holmi léha gavallérnak képzei őt, ki pikáns kalandokban utazik.

Bármily rosszul ütött is ki ez az első látogatás, mégis ez alkalommal fogott gyökeret egy kicsike mag, melyből nagy dolgok fejlődtek.

Hogys történt csak? A legegyszerűbb módon a világon. A sors színjátékainak főrendezője igen egyszerű eszközökkel dolgozik.

Bánóczy nem tudta kiverni fejéből a fiatal asszonynak azt a villámló tekintetét — a mintanasszonyka pedig megbánta multkori ékes magaviseletét és — az isten tudja miért, ismét elment a sétányra örködni Palika játéka fölött és Bánóczy előtt is valamennyi egyéb dolgai fölött előbbre valónak látszott ugyanezt cselekedni.

Szóval megismerkedtek, s úgy el-elbeszélgettek, hogy Palika vagy Bélácska hiába esett le kétszer is, a biciklijéről, nem vették észre.

Azóta többször találkoztak, természetesen csak a sétányon. Ha az egyik késett, a másik türelmetlenül várta. Megismerték egymást. Ábray Gizella átlátta hogy nincs joga gyűlölni az embereket, legalább ezt az egyet nem. A jégkéreg lassankint leolvadt szíveről és midőn Bánóczy Béla megkérte kezét, ő igent mondott.

Az eljegyzést ő maga tette közzé a lapokban és azonkívül a szokásos értesítést minden ismerősének még külön is megküldé.

A világ elbámult. A sétánylátogatások ime mire vezettek!

— No, hallottad?! Ezzel a felkiáltással állította meg egymást minden ó-divatu kávéénike és sikkes sportdáma. Ez mégis hallatlan! Valóságos botrány! Egy társadalmi képtelenség!

Bánóczy Béla el volt temetve, el volt dobva, mint uraságoktól levetett ruhadarab.

Feleségül vette Ábray Gizellát, kinek férje öngyilkos lett! Ki, a rábizott pénzekkel gyanusan manipulált és a megbélyegzés elől a halálba menekült.

Hahaha! Ettől a gúnykaczajtól harsogott minden kávé-terem és minden lawn-tennis vagy foot-ball pálya.

Azóta félesztendő mult el. Erdőn-mezőn a kikelet örömei ütöttek tanyát. Illatos réteken méhecskék zsongnak, fényes bogárkák csillognak a napfényben, színes pillangók szállnak virágkehelyről-virágkehelyre.

A Bánóczy kastély parkjában, a nagy réten zabolátlan kedvteléssel játszanak a fiuk. Lepkét kergetnek, labdát rugdálnak minden rendszer nélkül, ahogy kedvük tartja.

Ábray Gizella most már Bánóczy Béláné két gyermek játéka fölött örködik kettős anyai gonddal.

Önkéntelenül visszagondol a városi sétányra. Akkor csupa szürke komorság, most csupa napfény minden. Akkoriban keserüségtől, most boldogságtól árad a szíve.

Egyszerre emberi árnyékot vet eléje a délutáni nap. Az első pillanatban azt hitte, hogy férje akarja őt váratlan meglepetéssel meglepni s mosolyogva tekint fel.

A következő szempillantásban megfagy ajakán a mosoly, a rémület kifejezése költözik arcára.

Előtte áll Putnoki Dénes, egykori megvetett és visszautasított kérője, ki azután engesztelhetlen ellensége s ki valahányszor megjelent, mindig valami szerencsétlenséget hozott reá.

Első férjének halála óta nem látta. Hogy megváltozott azóta. Ruhája kopott és rendetlen, kalapja gyűrött, szeme csipás, bajusza nedves és csabzott, orra duzzadt. Pfüj, ez az ember iszákos!

Gizella hirtelen menni akart, Putnoky Dénes azonban visszatartotta.

— Ne félj, nem bántalak! Csak látni akartalak még egyszer, mert hallottam, hogy nagy szerencsét csináltál. Nézd, én mivé lettem! A sors kifogott rajtam. Első férjedet merő bosszúból én kergettem a halálba, oly hajszát indítva ellene, mely becsületébe és életébe került. De magamat is tönkretettem. Érzem, hogy a végét járom. Utóljára még egyszer látni akartalak téged és a fiadat! Hallom, ő is nagyon szerencsés! Második férjed a te kedvedért úgy rendelkezett, hogy ő is egyenlő arányban örököljön. Melyik is az?

A fiuk annyira hasonlítottak egymáshoz, hogy megkülönböztetés okáért az egyik fiu matrőzkalapján fekete, a másikén kék szalag volt.

Bélácska éppen e pillanatban kiáltott valamit Palikának.

— Tehát a feketeszalagos a Pali — mondá Putnoky. — Derék ficzkó! No sok szerencsét hozzá!

E szókat vérfagyasztó hangon mondá.

Gizella megdermedt a rémülettől. Ez az ember ismét valami rosszat forral! Ereje egyszerre úgy elhagyta, hogy nem birt lábára állani, fátyol borult szemeire.

A fiuk ezalatt egy gyönyörű nagy fekete-sárga pillangót vettek észre. Hü! Ezt meg kell fogni minden áron! Dobálták is mindjárt utána a kalapjukat. A pillangó észrevette a veszedelmet és a külső kaszálók felé repült, miket a parktól természetes határvonal gyanánt hegyi patak választott el, mely épen meg volt áradva.

A fiuk a pillangó komoly menekülési szándékát észrevéve, hajrá utána! Az elhajigált kalapokat sebtüben felkapkodták, de eleserélve! Bélácska a fekete szalagost találta fejére csapni s rohant a pillangó után. Hatalmas futó volt s előrelátható volt, hogy kenterben fog győzni. Ugy számított, hogy a patak innenső partján eléri a menekülőt.

El is érte; épen utánaesapott a feketeszalagos kalappal, midőn a fűzfabokrok közül eiőszökött egy férfi s a gyermeket egy lökessel a rohanó árba taszította.

Épen akkor ért oda Pali. Az első pillanatban megdermedt a rémülettől, aztán torkaszakadtából sirni és kiabálni kezdett:

— Mama, mama! Bélácskát vízbe taszították!

E kiáltás hallatára rohanva jött az anya. A gyilkos pedig, ki már menekülőben volt, hirtelen megállott. Tehát tévedt. Nem Palikát taszította a vízbe, hanem Bélácskát! Ez nem boszu!

Egyet gondolt és a patakba ugrott. A vergődő fiut még épen jókor kapta el, aztán magasra emelte és kilökte a partra.

Kiáltani akart, de a nyakigérő vízben egyszerre elveszté maga alatt a talajt, a piszkos ár összecsapott feje fölött.

Itt épen hatalmas sodra volt a víznek, a kavargó örvény elkapta őt és rémesen megforgatta.

Utóljára felbukkanva ezt kiáltotta Gizellának:

— Most már nyugodt lehetsz tőlem! A jó szellem mégis erősebb volt a rossznál. Utolsó boszumat meghiusítá a végzet. Isten veled czudar világ! Átok reád, rossz csillagzat!

Alábukott és elveszett.

Gizella térdreborult a pihegő Bélácska mellett, ki már felnyitotta szemét. Kezeit összekulcsolva, felkiáltott:

— Uram, Istenem, ne adj nekünk több ily rossz csillagzatot!

SZECZESSIONS GONDOLATOK.

Aki korán kel, aranyat lel, ha véletlenül elvesztett valaki azon az uton egy aranyat. S miután nem mind arany ami fénylik, még rezet is lehet az, aki korán kel, de sőt be is csukhatják azt, ha a talált dolgot vissza nem adja, aki korán kel és aranyat lel.

*

Ajándék lónak is megnézd a fogát, megtudod legalább hány éves, — ha értesz hozzá — ha nem, annál jobb.

*

Aki kövel dob meg, jelentsd fel azonnal, mert későbbben letagadja.

*

A nap is elhomályosodik, ha felhő takarja.

*

A hab csak főve jó.

*

Minden végnek kezdete is volt.

D'Amant Leo.

Temetés.

(Pályamunka.)

Bügnak a harangok, temetnek, temetnek,
Letörött virágját rózsás kikeletnek.
Addig, addig nyilott, addig is virágzott,
Lefonnyadt, lehervadt, lassan elvirágzott.

Viszik a koporsót, viszik a legények,
Szomorúan hangzik a sirató ének,
Viszik a koporsót a temetőszélre,
Ottan is, ottan is sötét sir ölébe.

Sötét sir szájánál nyíló gyöngyvirágok,
Rózsafa lövében fehér tulipánok.
Szellő is odaszáll s lassú zokogással
Beszélget, beszélget a letört virággal:

— Szép volt, úgy-e szép volt, legszebbik legénye,
Falutoknak éke, kincse, szemefénye,
Tűz a két szemébe', rózsza gomblyukába,
Úgy jártak a lányok, úgy jártak utána!

Nem kellett a sok lány, — te kellestél néki,
Egygyé váltak szépen szívetek verési.
Csöndes boldogsággal vártatok egymásra,
Rózsás kikeletre, virágfakadásra.

Virág fakadása el is jött végtére,
Rózsanyitó tavasz a havazó télre,
Szívetek hirtelen borult virágzásba
És azután lassan, nagy, szomorú gyászba.

Menni kellett néki, vitték katonának,
Tüzes lovon ülő, szép, nyalka huszárnak.
Tengernyi időre, három hosszú évré,
Úgy maradt a szíved megszakadó félbe'.

Mondta, úgy-e mondta búcsúszavaképen,
Sohase feled el, ott vagy a szívében,
Kikelet elmulhat, világ véget érhet,
Még haldokolva is visszajönne érted.

Irtá aztán, irta — mézédés beszéde —
Nincs még elfeledve egy „valaki” képe,
Emlékszik még mindig egy kicsi kis lányra,
Hogy hazamehessen, alig, alig várja.

Jött a levél sűrűn, egyik szebb a másnál,
S mindnek az a vége: „Hogyha te megvárnál,
Hogyha te szeretnél, feleségem lennél,
Nem lenne boldogabb, hej, az én szívemnél!”

S hogy multak a napok, hogy multak az évek,
Mindig jobban, jobban epekedett érted.
A napot, az órát számlálgatta váltig:
Mennyi még, mennyi még a szabadulásig.

...Egyszer csak azonban nem jött a levélke,
Bolondos egy szíved majd megszakadt érte,
Vigasztaltad magad: Ej, nem irhat annyit,
Majd maga betoppan; vársz, türsz még addig!

Vártál is, vártál is, minden áldott este
Ki a falu alá jártál epekedve:
— Hálha jönne, jönne, — ne jöjjön magába',
Virág is kezdedbe', jó lesz gomblyukába.

Nem jött, soha nem jött, elfáradt a lábad,
Szíved is, lelked is, jaj, de belebágyadt,
Tavasz is elmúlt, nyár is tovaszállott,
Rózsafa, tulipán, egyig elvirágzott.

S jött az új tavasz is, az áldott, az édes,
De a te ajakad nem volt már beszédes;
Gyöngyvirág, ibolya, szarkaláb virágzott,
S a tavasz rózsája lassan elvirágzott.

...Szól a siró ének, temetnek, temetnek,
Letörött virágját nyíló kikeletnek.
Szomorúan húzzák az öreg harangot,
Úgy visznek a sírba egy fehér galambot...

Juhász Sándor.

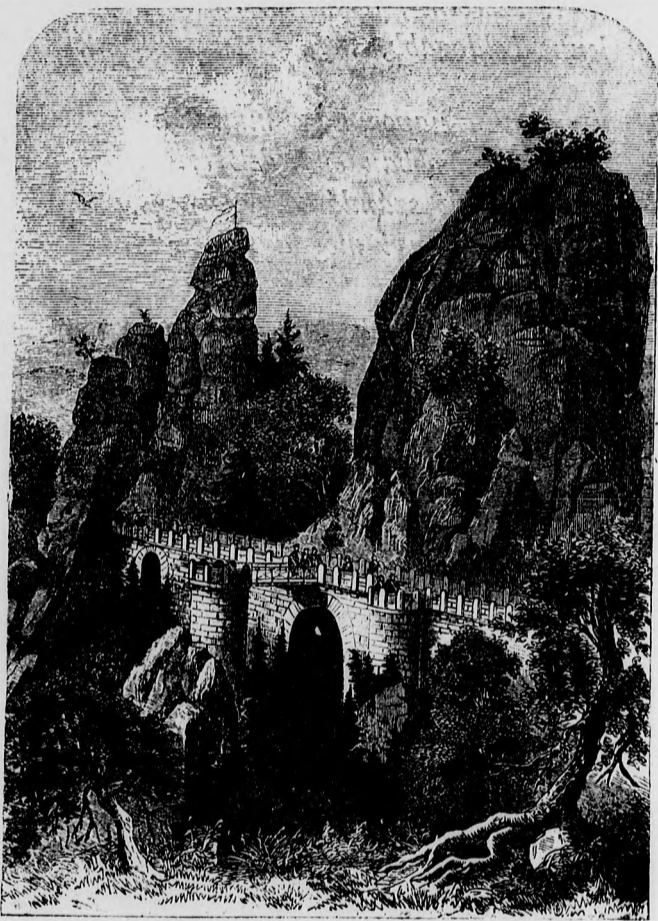
Megvalósított álmok.

Irta: Széphegy Gyula.

(Pályamunka.)

Bajos nagysád, vagy tisztelt uram, méltóztassék tudomásul venni, hogy én most Önt meg akarom nevetetni. Nyakas fizkő vagyok pedig és amit akarok, meg is teszem. Akaratom elől egyetlenegy menekvése van Önnek: ha ezt a lapot azonnal leteszi!

Célom elérésére különféle eszközökre van szükségem, az nagyon természetes. Először is kell nekem egy fiatal ember. Hogy micsoda pályán keresi kenyerét, az az ő dolga. Én csak annyit követelek meg tőle, hogy városban lakjék és a fizetése minden néven nevezendő mellékjövödelmek kizárása mellett huszonöt forinton felül ne menjen havonként. És hogy ennek daczára rettenetesen fejébe vegye a házasság gondolatát. Álmai-

—◆— Részlet a Kárpátokból. —◆—

ban mosolygó, csillagszemű, aranyfürtű, hókeblű szirének inceslegjenek neki és ellenállhatatlanul biztassák őt, hogy lépjen be a Hymen rózsaberkébe. Meg hogy legyen csordultig az ő szive forró, ábrándtermelő szerelemmel egy rá nézve teljesen hozzáférhetetlennek látszó szőke kis leány iránt.

S ha ezt a fiatal embert beszereztem, ezzel ön is hatalmában van; ha akarom: sírni, ha akarom: nevetni fog, mivel-hogy úgy a komikumnak, mint a tragikumnak kútforrása benne lappang az ő körülményeiben. Csupán további kellekeim beszerzésétől és elrendezésétől függ sorsa az én fiatal emberemnek is, de — Önnek is.

Azért ne tessék megijedni, mert a mosolyt többre becsülöm a könnyeknél.

Azt a nélkülözhetetlen szőke kis leányt tehát falura helyezem el, de minél közelebb aohoz a kisvároshoz, melyben fiatal emberem küzd a léttel. És fölékesitem őt hajnali harmatban fürdő

fátyolrózsa-arczczal, szivgyujtó-sugáru szemekkel, ezüstesengetyűhöz méltó hanggal s mindazon tulajdonságokkal, melyek egy leányt széppé és hódítóvá tehetnek. (Nem kell elfelejteni, hogy jelen esetben én vagyok a természet!) Hogy milyen szívet szántam neki: az kiderül később. Ugyis tudvalevő dolog, hogy a leányszív rejtély szokott lenni.

Megajándékozom papával is őt. Olyannal, aki temérdek bűzát, rozst, árpát, répát stb. expedíál be évenként az állomásra és e mellett gyakran lehet látni egyik vagy másik hitelbankhoz bemenőben. Aki a családjában pedig családfői tekintélyének teljes tudatában van. Mama is kell neki, még pedig előkelő uriaszony, aki minden tavaszon beteg s csak a fenyvesi fürdő, vagy Isten különös jósága gyógyíthatja meg őszig. De ez utóbbi csupán olyan esetben, ha a papa legalább augusztus derekáig nem ismeri el a veszély komolyságát.

Ennek a családnak szép ősi kúria kell, megterhelve mindenféle gazdasági épületekkel, öreg hársfákkal és — adóssággal.

Most még csak egy tude nyári este kell, szerelmes szellő-suttogás a hársfák közé, csillag az égre, csalogánydal a távoli erdőbe.

Azzal nem törődöm, hogy hol és mikor ismerték meg egymást, hanem mint régi ismerősöket hozom össze őket az egyik óriás hársfa alatt, hogy a szerelmes fiatal embernek alkalma legyen nagy tépelődések után bevallani szívének mély titkát. Amire a szőke kis leány minden elfogultság nélkül azt kérdi:

— És ugyan mit szeret bennem oly nagyon, Gyuricza?

— Testét, lelkét, mindenestől, ahogy előttem áll, Jeanette

— Kétkedem, valami nagyon fontosat elhallgatott.

— Mi lenne az?

— Talán a papa kúriája és száz holdnyi fekvősege...

— Ah! — fakad ki erre Gyuricza. — Tudtam én, hogy nem illünk mi össze... úgy kell nekem, ha mégis megindultam a szívem után!... Nagysád könyörtelenül őszinte, jól is teszi, megérdemlem!... Ajánlom magamat.

Piruló arczczal indul el, de Jeanette visszatartja.

— Várjon csak, ne szaladjon el azért. Még nem tudja, hogy én ezt miért mondtam. Nem is voltam elég tapintatos... Azt kérdelem tehát, hogy ha például a papa kitagadna vagyonából, akkor is óhajtaná, hogy felesége legyek?

— Jeanette! — kiált most Gyuricza. — Hát nem hisz az én szívemnek? Azt gondolja, félek a munkától?... Fizetésem nem nagy, de mindig bizonyos és reménységem van, hogy nemsokára kétszeresét kapom. Azt hiszi, a vagyonát szeretem?... Hiszen hányszor kértem az Istent, hogy a kedves papájára valami olyan mű véletlent bocsásson, ami vagyonától megfosztaná, hogy lenne maga szegény leány, hozzám való!... Bizonyítják ezek is, Jeanette.

És Gyuriczának most elő kell ragadnia az oldalzsebéből azt a csomag verset, mit nagy titokban irogatott, ha éjszakánként a Jeanette képe nem engedte elaludni.

Ez mohón kap utána:

— Ah! A holdvilágon is látom, hogy versek! S ha rólam szólanának...

— Nem is a papa dominiumáról!

— Akkor... hiszek. Bocsánat, hogy megrikatom, de azért tettem, mert... mert én is szeretem magát és...

E suttogó szavakat a boldog Gyuricza nem tudja végighallgatni, elakasztja egy édes öleléssel. Ezután erős fogadalmat kell tenniük egymásnak, hogyha ég, föld ellenük esküszik, ugys egymáséi lesznek. Még akkor is, ha ezért a papa Jeanette-ot kitagadná a vagyonából. Jeanette különben megígéri, hogy amíg Gyuricza a papák elé lépne a dologgal, elő fogja készíteni rá az „öregeket.“

* * *

Most pedig családi konferenciát ültek Jeanette-éknál, melyen a kisasszony elmondja, hogy Gyuricza a legközelebbi alkalommal meg fogja kérni a kezét.

— Hála Istennek, — mondja a mama — csak legyen egyszer valahogy, mielőtt . . . De engemet erősen aggaszt, hogyha az esküvő után tudja meg, halálíg azt fogja hánytorgatni, hogy megcsaltuk . . .

— Volt gondom rá, hogy ne tehesse, — mondja Jeanette büszkén mosolyogva és sarkon fordulva szobájába szalad, a további megbeszéléseket a papára és mamára hagyva. Asztalához ül és egy levelet iratok vele ilyen hangon:

„Szeretett Endrém!

Mióta zsarnok öregeid megházasítottak, csak a jó ég tudja, mennyit sirattalak, mily nagyon fájt a szívem éretted! Egyedül az a gondolat vigasztalt, hogy te szintén velem álmodozol . . . Hiszen olyan igazán szerettük egymást! . . . Ah, azok a drága órák melyeket a fürdőn töltöttünk! . . .

viszont szereti őt . . . És rettegve gondol a holnapi napra, amikor a szülők, a gazdag, büszke szülők egyetlen leánya kezét kell megkérnie . . . Hej, ha kikergetik!

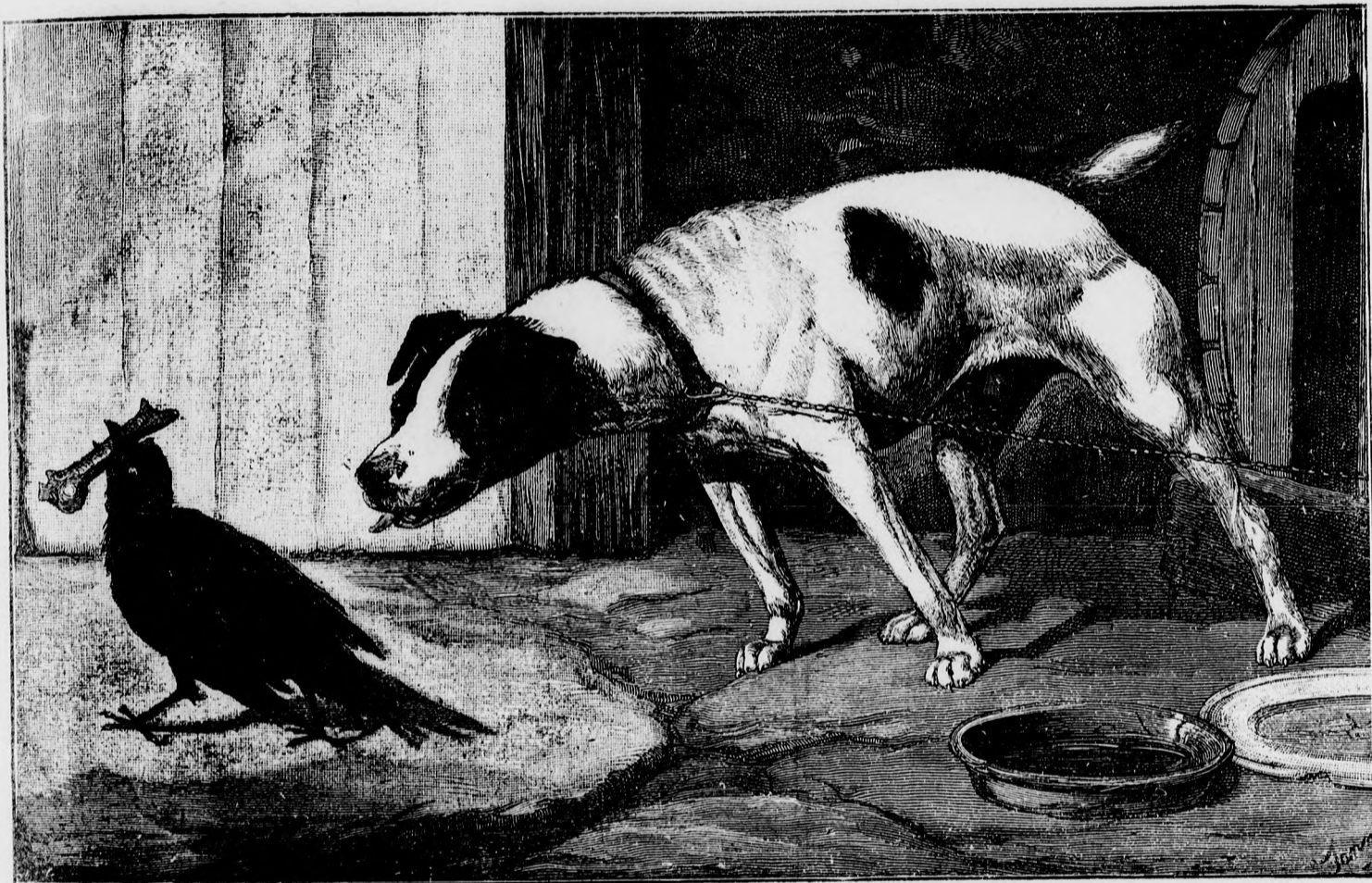
Ebben a pillanatban hozzávezettek egy magas, erőteljes uriembert, kinek mindjárt be is kell mutatkoznia:

— Én dr. Krucsovics Endre vagyok, ügyvéd és a „Vidéki visszhangok” társszerkesztője. Bocsánat a tolokodásomért, de én az urat régen ismerem és figyelemmel kísérem. E ső látásra erős gyanum kelt, hogy ön poéta-ember s ma már meg vagyok győződve, hogy ön költő, még pedig a hivatottak közül való.

Gyuricza erre természetesen nagy szemeket mereszt.

— Ki mondta ezt az urnak?

— Senki. De biztosabban tudom, mintha valaki mondotta volna. Kérem, én emberismerő vagyok. Aki úgy el tud mereni geni egymagában, annak bizonyos természeti törvények alapján

Elcsent koncz.

Azután változott a világ; a papa kigazdálkodta magát s mi a tönk szélén állunk. Közelebről három óriás váltó fenyeget. De mielőtt a katasztrófa bekövetkeznék, engem férjhezadnak egy Palamarty Gyuricza nevű fiúhoz — és ezt örömmel írom neked, mert a városba fog vinni engem, ahol te lakol s így remélhetjük, hogy találkozni fogunk ebben az életben. Annál is inkább, mert leendő férjem nagyon szorgalmas, sőt verseket is ír, ami legmegbecsülhetlenebb körülmény . . . Adjó, ezer csók, stb.“

Ugy-e kérem, a maga rendjén haladnak a dolgok? Persze, mert jelen esetben a sors is én vagyok.

Hanem oda jutottunk, hogy Gyuriczának szüksége van egy új ismeretségre, egy jóbarátra. A jóbarátok megbecsülhetetlenek.

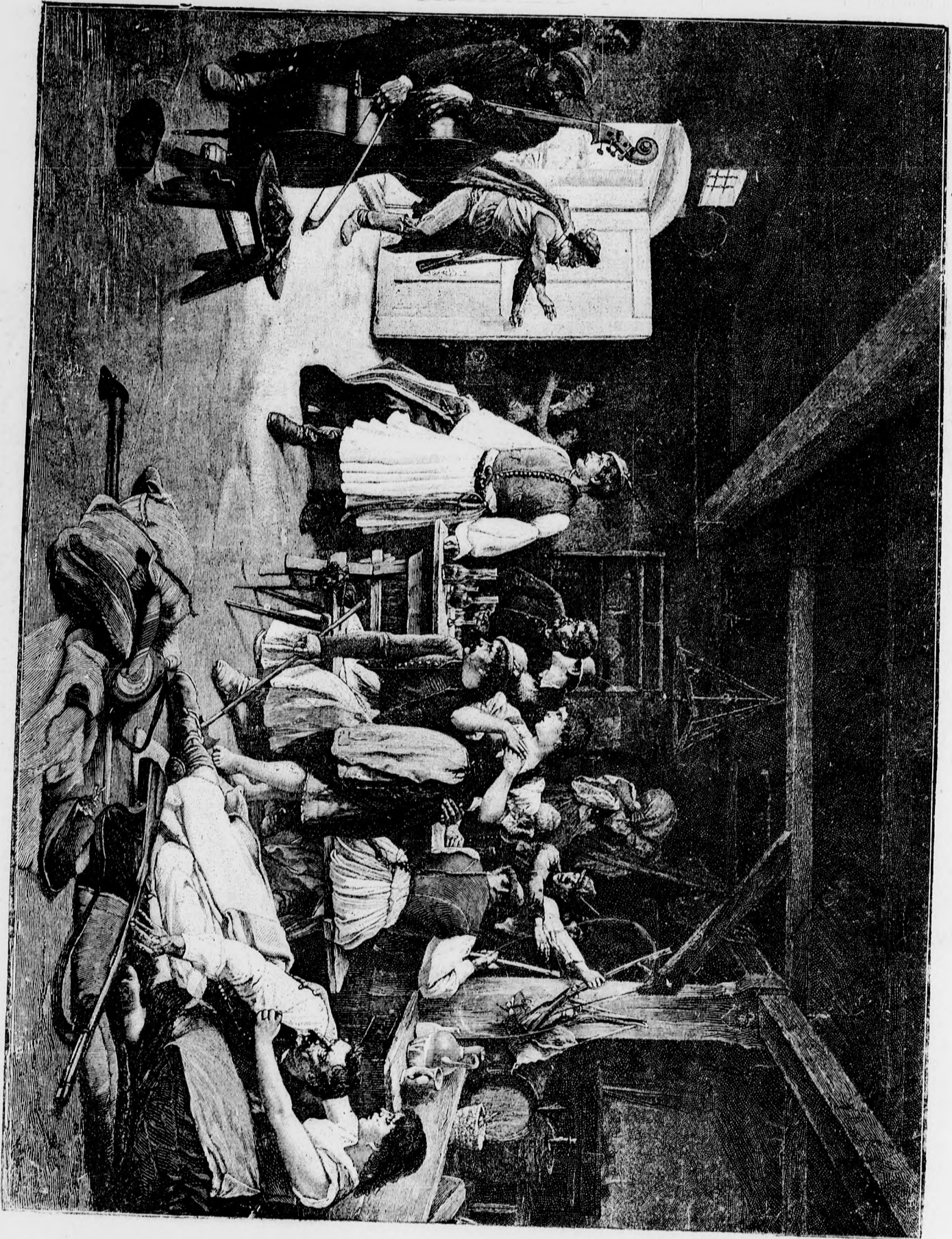
Ezt akkor szerzem meg neki, mikor a kávéház egyik sarkában fekete mellett ábrándozik az ő angyali Jeanette-járól, aki

verseket kell írnia. Ez nem is kérdés. Hanem az a kérdés: hajlandó-e átengedni egy párt lapunk számára?

— Ah, hisz nemrég küldtem be néhányat a „Vidéki visszhangok”-hoz és azt üzenték: jobb, ha a görög nyelvet tanulom, míg a rigmusokat kovácsolnám!

— Megengedem, hanem annak az az oka, mert mint kezdő, nem tudja még jól megválogatni. Majd ha megengedi, fölkeresem a lakását, elolvasgatunk mindent s biztos, hogy értékes gyöngyszemekre fogunk akadni. Hanem előre is legyen szerencsém egy kis áldomásra. Élek-halok az ideális emberekért. Hej, pinceszér!

Most egy gazdag áldomást isznak a fölfedezendő irodalmi gyöngyszemekre, melynek folyamán kölcsönös barátságra és tegeződésre kell felkérnie Gyuriczát a jeles journalistának Gyuricza szive pedig dagad a boldogságtól, mert Jeanette-járól írott verseiből hozni fog az ujság! Ah, ha megmutathatja ezt neki! . . . S ha még azzal is eldicsekedhetik, hogy személyes

— Mikor a betyárok mulatnak. —

barátságban áll a szerkesztővel! Igazán különös madár a szerencse. Évekig kerüli az embert, amikor nem is gondolja, akkor kezd meg szállani egyszerre minden oldalról!...

* * *

Csak hogy rövid az idő és sietnem kell. Azért gyorsan megkerestem Gyuriczával a Jeanette kezét és betöltöttem életének legnagyobb óhaját: a papáékkal „igen”-t mondatok. S mert az ilyen dolgot nem jó halogatni: csakhamar egy boldog párt varázslok belőlük.

Ha ez megtörtént, még csak egy kívánságát kell teljesíteni, a boldog Gyuriczának. Meg is teszem. Az esküvő után két héttel, három óriás váltó segítségével egyszerűen dobraítottam a papa dominiumát, hogy Jeanette legyen szegény nő, Gyuriczához illő... Ebből pedig annak kell következni, hogy Gyuricza, a Jeanette gyöngéd figyelmeztetése folytán kérje ki magának azt a megtiszteltetést, hogy a kedves papa és mama agg napjaikra az ő szerény házában húzzák meg magukat. És a jó szülő mit tagadna meg gyermekétől?!

* * *

Ime, kiválasztott fiatal emberemnek minden kedvét betöltöttem, valóvá tettem legmerészebb álmait, de még azt is rendelttem neki, mit nem kért. Adtam a házához egy jó anyóst, aki tavasz tájban már nem is fog betegeskedni, mivel ezután ugyanis csak Isten különös jósága kellene, hogy meggyógyítsa őszre. Egy apóst, aki családfei tekintélyének teljes tudatában és erejében van még. Egy igen kedves hazibarátot, dr. Krucsovics személyében, aki azon felül, hogy költői hírnevének megalapításán munkálkodik, hivatva van sok kellemes órát szerezni a háznál. Sőt azt a kilátást is fennhagytam neki, hogy üzetése idő jártával emelkedni fog.

Szóval rávezettem az élet útjára s már ezentúl lássa, mit csinál.

ÁRMÁNYOK HŐSE.

(Regény, egy kötetben.)

Irtá: **Inokai Pál.**
(21.)

XXXV. Megdöbentő hír.

Szent isten! — kiáltott fel Alojzia.

— Így ütötte fejbe a grófkisasszonyt, mikor a halakhoz kihajolva, csevegett és a kis leány elszédülve bukott ki a csónakból a tóba.

— Nos? — kérde Szeréna figyelve és némileg sejtve, ami következik.

— Aki Friczit felfogadta sok pénzzel e tett véghezvitelére, — így vallja, — az nem más, mint Szeréna grófkisasszony, Alojzia pedig segédkezett neki ebben.

A leány elhallgatott, és úgy Szerénát, mint a nevelőnőt, jól szemügyre vette.

Szeréna tudta, hogy nem fog egyebet mondani, mint azt, hogy ő bűnrészes.

Pár percig hallgatott, azután Nina vállára téve kezét, kérde:

— És te hiszed, hogy a szolga vádja igaz? . . . Felteszed, hogy én voltam a kis leány halálának bűnszerzője?

— Én? Dehogy hiszem én azt! Még Alojzia kisasszonyról sem hiszek ily bünt. Én csupán siettem ide a gyalázatos vádról hírt hozni. Mig Amália grófné a bánat miatt betegen fekszik, a férje hallgatni fog

Friczi vallomásáról; ezt a ficzkót nem is fogatta be, ez annak a jele, hogy ármány van a dologban. Itt csupán Szeréna grófnőt és a nevelőnőt akarja Mannel ur vizsgálat alá juttatni.

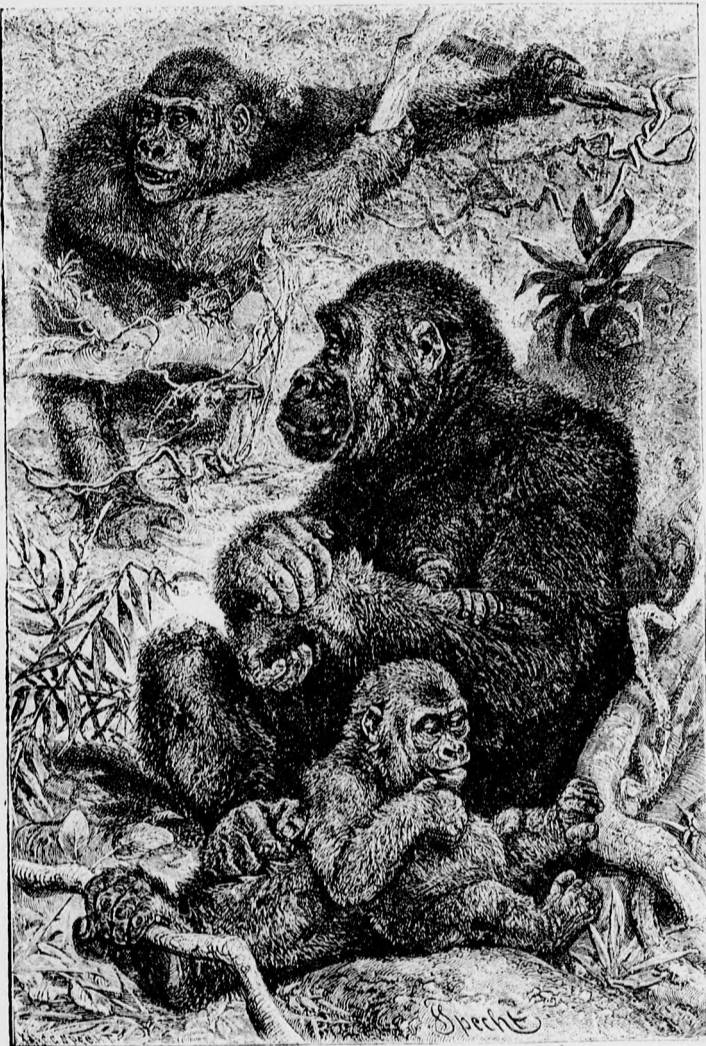
— Szörnyűség! — jajgatott Alojzia.

— A gazember, hisz rá merem fogni, hogy maga Mannel a bűnszerző. A szolga vitte ki az ő tervét.

— Ugy van, grófkisasszony . . . Önök ne féljenek ez ügyben, mert a gazság meglakoló órája ütni fog, én indítom azt meg! Esküszöm!

— Szegény Nina, hogyan tudnád te ezt tenni?

— Majd meglátjuk! Az én belátásom szerint azonnal a kastélyba kell sietnie Szeréna grófnőnek a nevelő-

—❖— Orangután-család. ❖—

kisasszonnyal együtt. Minél távolabb lesznek, annál valószínűbb a vád! . . . Meg kell döbenteni jelenlétükkel a gonoszokat. Ha lehet, jöjjön oda Kondori ügyvéd ur is valamely ürügy alatt s legyen is ott, amíg ez a rettenetes vád el lesz némitva és a helyzet tisztázva.

— Helyes nézeted van, jó Nina. Már holnap ott termek én Alojziával és gyámommal!

— Odamenjek? — kérde rémülve a nevelőnő.

— Nem kell félnie, kisasszony, lesz még ott egy valaki, akiben bizniok kell e dologban! . . .

— Kit gondolsz, jó leány, az ügyvédem kivül?

— Az uristent, ki igazságos bíró . . . és magamat, a boszuálló, megcsalatott, tönkretett szegény leányt! . . . Igen, Isten és én itélni fogunk!

Nina ég felé emelte fel mindkét kezét, át volt szellemülve és hangja úgy csengett, ahogy még soha, bár szemei félig hunyva voltak és elködösödtek.

Areza fehérebb volt a liliomnál.

— Pihend ki magad, Nina, — szólt Szeréna, megfogva a leány kezét.

— Pihenni, grófhölgy? Majd a sirban! — felelt, percze elmélyedve, de azután felriadt.

— Sietnem kell. Senkisémet sejt, hol járok. Legyenek ott, a legérdekesebb dolgok felett ott lebeg már a függöny! . . . Majd fel fogom én azt vonni.

Örülettel volt szilaj nevetése, így tünt el a két hölgy szeme elől.

XXXVI. Lebeg a függöny.

Amália grófnét lesujtotta ugyan kis leánya szerencsétlen halála miatti bánata, de nem oly nagyon, hogy eszméleténél ne lett volna.

Azért feltűnt neki, hogy férje nem ül bent folyvást az ágy mellett s nem vigasztalja, nem szóraztatja.

— Mi dolga lehet? — kérdezte is a szobaleányt, Tilkát, ki új cseléd volt, hogy hol van a méltóságos ur?

— Úgy hallottam Friczitől, hogy fönt festeget a toronyszobában.

— Festeget? — gondolta Amália grófné. Van-e ebben gyöngédség, hogy festeget, mikor én itt fekszem, sírok bánatomban!

Egy délután, mikor már nem tűrhette férje elhanyagolását, becsengette a szobaleányt Amáliára.

De Tilka helyett a sápadt Nina jelent meg.

— Te leány, ülj ide egy zsámolyra ágyamhoz, és beszélj!

Mondd, nem hallottál valamit Szeréna felől, hova ment innen?

— Budapesten van. Elfoglalta házában levő lakosztályát, melyet Kondori ur, a gyámja, szépen berendezett.

— Nem hallottál semmit arról a nevelőnőről, ki oly könnyelműen viselkedett kis leányom mellett, hogy szemei előtt ment a szörnyű halálba és akkor el is tünt innen.

— A szegény bánatos leány félelmében ment el akkor, és Szeréna grófkisasszonynál van.

— No nézd! A két szép madár! . . . Valószínűleg örül most Szeréna, Ernám halálának!

— Vigyázzon, grófné, a bánat nem öli meg, hanem a milliók ölhetnek.

— Te, megbolondultál?!

— Nem én, kezeit csókolom. Soha oly tiszta észszel nem beszéltem, mint most . . .

— Mert akit méltóságod férjül választott, aki a milliók miatt vágyódik a kedves neje halálára, s már is örökösnek tartja magát, az a férfi egy rettentő jellemű kalandor, kinek Spanyolhonban hites neje, négy gyermeke van! . . . Ki elcsábította Szeréna grófkisasszonyt, hazudva, hogy ő egy száműzött báró, — és azután belátva, hogy az öreg gróf kitagadta leányát, képes volt elhagyni gyermekével együtt. Majd az atyja halála után zárdába vitte és ott örültnek nyilvánítva, ott akarta tartatni örökre.

— Ne tovább, te irtózatos lény! Kiről beszélsz te? . . .

— Mannel festőművészről, Bernardo volt ezirkusztulajdonosról, báró Ewigstein urról! . . . Ki itt a grófné-asszony férje, és szép kedélyesen festegeti képeit ott fönt, e kastély tornyának pompás szobájában.

— Oh, megölsz, te istentelen! — nyögte a beteg.

Az ölés küszöbön van. Férje ma fenyegetéssel azt parancsolta, hogy ő menjen a beteg nő szobájába, egy szép adag port töltsön poharába, midőn vizet kíván, e por megmenti további bánatától, nem fog sírni Ernácskája után többé . . .

— Irtózat! Gyilkosok! Zsiványok!

— Szerencse, hogy szegény grófném hangja a küszöbig sem hallatszik! Ne csengessen még! (Megragadta az erőtlenül visszaesett kezét.) Előbb lássa, urnó, itt az a boldogító szer, mely önt a túlvilágra segíté! . . . Igaz, hogy engem kiáltana ki gyilkosnak és Szeréna grófhölgyet bünszerzőnek az egykori Bernardo és mostani Mannel festő ur. De nekem van eszem . . . Nem gyilkolok én senkit többé, elég, hogy ő miatta való keservemben gyermekemet előltem, igen-igen, urnó!

— Oh! — nyögött a grófnő.

— Itt a por, szép színe van; hahaha! Ő adta kezembe, ígérte, hogy engem tesz nagy urinóvé, kivisz külföldre, mihelyt a grófné vagyonában örökös lesz! . . . Mert hisz esküdt házastársa a grófnénak.

És most e port ebbe a vízzel töltött pohárba bocsátom, a grófnéasszony megissza lassankint. Kellemes lesz az íze, édessé teszi a halált . . .

— Gyilkos! Erőlködött a grófné. Halálverejték ült homlokára.

— Nem, én nem leszek gyilkos, már mondtam. Egyszerű műveletlen leány vagyok, de szívem van. Ez a szív tud ugyan gyűlölni, de nemesen érez: úgy, mint egy művésznő érezhet! Itt ez a méregpor, grófné-asszony, — de el kell hinnie, hogy sem Szeréna grófhölgy, sem a nevelőnő, sem én nem voltunk gyilkoló ellenségei . . . A kis Ernát Friczi négyezer forintért segíté vizbefulni! Esküszöm erre, a négyezret pedig a leendő örököstől kapta, akit jelenleg Mannelnek neveznek. Esküszöm a kis Erna sírjára!

A por egy halványrózsaszínű piczi dobozban volt. A grófné elé tette a takaróra.

— Irgalmas isten! — nyögte a grófné. Kárhazatos leány, ma megfosztottál életem örömeitől! A pokol tüzes üszkét öntötted lelkembe. Légy átkozott, ha hazudtál nekem.

— Esküszöm még egyszer Erna grófkisasszony sírjára! Esküszöm a szent keresztre, hogy igazat beszéltem.

— Ültess fel, vánkosaikat úgy tedd, hogy fejemet feltámaszthassam! . . .

Nina erősen zokogott pillanatig. Azután a fehér sovány kezét gyöngén megcsókolta.

— Ernácskához megyek! — szólt és kisuhant a tereméből.

A parkon át sietve, Pálinéhez futott.

— Dajkám, igen rosszul vagyok. Lefekszem magánál. De egy lélek se tudja meg, hogy itt vagyok . . .

— Nem, nem, szegényke. Páliné sötétre függönyözé a kis szobát.

XXXVII. A függöny gördül.

Amália grófné merevedve maradt a vánkosokhoz dölve, ahogy felültette Nina.

A rózsaszín kis doboz ott volt a takarón. Rajta pihent a jobb keze.

Az ajtón belépett épen a második ur.

— Mint érzed magad, kedves Amália? — kérde az ágy melletti támlányt elfoglalva, miután neje homlokára egy hideg csókot nyomott.

— Ugy érzem magamat, mint azon boldogtalan nő, kinek a férje reggeltől estig festi képeit, s betegen fekvő nejét oly ritkán nézi meg.

— De Amáliám, hisz én nem segíthetek a gyermekedért omló könnyeiden! . . . Nem bírlak vigasztalni.

— Oh, legalább csak mellettem volnál! Ne festésnél egyre-másra folytonosan!

— De drága Amália, gondold meg e képek a kiállításra készülnek. Boldog lennék, ha csak négyet megvinnének!

— Mit? Eladni festesz?! . . . Két milliós feleséggel is ezt teszed? . . .

— A milliók teid, feleségem. Szép volna, ha én arra támaszkodnám. Én csak oly szegény festő vagyok, mint voltam . . .

— De Mannel! Nincs sokkal több havi pénzed, mint amennyit én szoktam költeni.

— Szemrehányás ez? — kérde sötéten a férj.

— Oh nem. De az nem úgy van, hogyne volna sok pénzed!

— Jól van szivem, de a jövőben! Látod egy véletlen baleset jön, mint gyermeked halála miatti mély bánatod is, mely egészségedet tönkretette, az orvos mondja, hogy ha így megy, szívbajt kaphatsz és hamar véged lehet.

— Oh, máris nagy szívbajt kaptam. Egyszerre zokogni kezdett.

— No, lásd, a te halálod után vehetem vándor utamat ismét a világba! . . . A te mostohaleányod lesz itt minden! . . .

— Igaz, elperelhetne téled mindent, miután Ernám milliója ugyanis rászáll. Az én végrendeletem pedig nincs megírva halálom esetére a te javadra.

— Látod, angyal! Emiatt a te festődnek dolgoznia kell. Szomorú jövő áll előtte! . . .

— De Mannel, hisz én nem akarok meghalni! Ez a betegség majd elmúlik.

— Hogyne? De ennek ellenkezője is bekövetkezhetnék, — sóhajtott Mannel.

— Kedvesem, kérlek, tartsd ide nekem a vízzel telt poharat! . . . Ugy égeti mellemet a fájdalom . . . Ah, Mannel, lázaimban . . .

— Mit művelsz, drágám? — kérde látszólag megütközve a festő, miféle port töltesz a vízbe?

— Látod, nézd, rózsaszinben keserű por!

Egész piczi dobozzal a vízbe tölté, mely kevésbé megfestette azt

— Élet vagy halál! — rebegé Mannel, kezébe véve a poharat.

— Hadd ázzék szét jól. Betöltöm majd mind, ha lehet.

— Hát mikor adta ezt az orvos?

— Az orvos nem!

— Hát?

— Az a bolondos Nina hozta, azt mondja, bánat elleni szer, ő így kapta, mikor a szeretője megcsalta, mást vett nőül, búsult szegény leány, mert gyermeke is meghalt a bánat súlya alatt.

— A nyomorult hogy merészel ilyenekkel a te beteg lelkednek lázt okozni.

— Csak a gyógyszer eredetét mesélte el. Hát ha segítene rajtam ez a szer!

— Nohát mit tudom! . . . Keserű vagy sós?

— Ugyan kérlek, izleld meg, kedves Mannel, ha nagyon rossznak találod.

(Vége következik.)

Az est csillaga.

Irta: De Purcareti Lázár Veturia.

Te gyönyörű csillag, mely a fehéres azuron szikrázol örök idők óta; te, mely az emlékek mélyéből végtelenséget meritsz; te, melynek mystikus, hideg fényénél lelket kap a remegő fűszál: átérted-e te a lombok sóhaját?

* * *

Te gyönyörű csillag, melynek hűvös fénye mélységet kölcsönöz az éjnek és képed, a kristály-hullámokba tükröződve, rejtelmes varázst ad a vizeknek; te, melynek sugara mellett a zefir susogása ideális, nemes hurokat fon a legnyomorultabb ember keblében is: ismered-e a zefir utjának végét és a nyomorult ember életének czélját?

* * *

Te gyönyörű csillag, mely fényeddel dédelgeted a vadon mélyében vergődő névtelen forrás ragyogó barázdáit, melyeknek cseppjeivel, a hegy alatt tanyázó vipera és az egetverő sziklaormon trónoló sas enyhíti szomját: fel tudod-e te fogni ama forrás — fehér kövek között vonagló — szétroncsolt hullámainak zokogását?

* * *

Te gyönyörű csillag, hallod a hegyi patak lágy robaját s tündöklő fodrainak álmos bűgását, midőn a hajlongó vad virágokkal enyelegve tovasiklik s aztán megijedt hullámokban, sivitva zuhan a fenséges örvénybe: hallod-e te akkor a virágok szótlán, bús szavát és sziveiknek nesztelen panaszát?

* * *

Te gyönyörű csillag, mely láttad, midőn magasztos estéken a holdtól ezüstözött ősa alatt ültem „ő” vele s szerelmünk hevétől kinyiltak a bimbók körülöttünk; te, mely láttad, midőn az első csókra szívünk megringott s az ősa megrázta lombjait felettünk, fehér virág özönt havazva reánk és hajunk, ruhánk, a föld csupa virág volt: átláttad-e te akkor szerelmünk végtelen mélységét is?

* * *

Te gyönyörű csillag, mely megérted a nyárfa reszkető leveleinek zizzenését; te, mely megérted a leányok haldokló álmának utolsó sóhaját: megérted-e, miért megyek egyedül — holdvilágos estéken suhogó, magas fűben járva, nehéz léptekkel, mint a só — a márványkereszthez sirni nyugodtan, csöndesen, mint aki mindent elvesztett; megérted-e lelkeim bánatát, könnyeim keservét néma ajkak mellett? Megérted?!

* * *

Csevegés a „Zöld szalon”-ban.

Te kis rögtön borzas leányka, azokkal az égető sugarakat lövellő kék szemekkel, téled már félni kezdek. Mindig oly fogas kérdésekkel állasz elém, melyekre a válaszadás próbára teszen, miként a legtüzesebb táncost is próbára teszi a tojások között keringőzés.

— Hogy te szeretnél kimenni Ős-Budavárába; de a papa azt mondja, ez „egy eladó leányhoz nem illik”; a mama pedig azt mondja, hogy „miért ne illenék, ha szüleivel megyen!”

És most én döntsek Ős-Budavára mellett vagy ellen.

De kis kíváncsim, én már döntöttem a multi válaszomban, melyet leveledre adtam. Az anya oldalán és védszárnya alatt mindenütt megjelenhet egy leány.

Nem olyan veszedelmes Mumus az a hely. Bátorran mehetnek oda családok, ott a szinpadok elég diskrét szórakozást nyújtanak, a zenét meg lehet hallgatni és a levegő mégis tisztább esténként a városligetben, mint bent a városban.

Mi tehát a mama pártjára állunk, de... és ezen „de“-ben kellő szigorú parancsolunk. Minden lépést a mama oldala mellett!

Tény, hogy akadnak ripőkök, kik a szabadságot szabadossággá fordítják, de az intelligens megjelenés, diskrét modor és a család idősebb tagjának karba-kar öltése akkor is biztos védelem, ha erre szükség volna.

A tagadás álláspontján álló papa vajjon nem engedte-e meg a télen az egyik jouron, hogy „haragszom reád“-ot játsszék leánya? Bizony én magam láttam és csodáltam ott és akkor, hogy a papák mosolyogva tűrik a sok idegen ifjuval való rendre csokolózást a „zalogok“ kiváltásánál.

Melyik mérleg a hamis?

És most szököm, mert apád jön és ha meghallja, hogy ellene prédikáltam, még eltángálja öreg csontjaimat. Viszontlátásra! Pá!

Matyi.

KÉPEINKHEZ.

Öngyilkos menyasszony. Hiába sirt, hiába zokogott! Mikor bekopogtatott az öreg, gazdag kérő, szülei ráparancsolták a hozzámenetelt és ajtót mutattak annak, ki picziny szívének minden dobbanása, agyának minden gondolata, tiszta lelkének minden megrezdülése.

Az anyagiság és érdek érzületei által vezetett szülők nem tudták megérteni a szív, a szerelem felajdulását.

Mit szív? Mit szerelem? Egy rongyos kis hivatalnok oldalán?

Mi javadat akarjuk. Itt reád palota, hintó és nagy eseléség vár. Ez a boldogság.

Csak zokogj kedvedre, majd áldani fogsz bennünket egész életeden át.

És kitűzték az esküvő napját. A menyasszonyi fehér ruhát a legdrágább műterem szállította.

Az esküvő hajnalán felölti harmatosan üde testére a fehér ruhát a szép leány és kicsiny éles tőrrel átdöfi szívét... Utat nyit ártatlan lelkének az égbe, hogy ott majdan egyesüljön azzal, kit igazán szeret és kinek nevének elsőhajtásával repült el lelke.

A megerkező öreg vőlegény és szülők élettelenül találják a menyasszonyt. Lázasan izgalommal kutatják a halott bucsuleveleit és fájdalmas kéztördelések között zokogják:

— Ha tudtuk volna... Már késő!...

Mikor a betyárok mulatnak. A közelmúlt nép romantikájának központja a betyár, a szegény legény. A nép szemében megannyi daliás alak, hős, szegények istápolója, uraknak réme. A zsendárvilág üzent öldöklő hadat a szegény legényeknek.

Ezeknek a fegyver elől bujdosó fegyveres parasztleányeknek fedelük az Ég, ágyuk a Föld, kenyerük a Nélkülözés, de ha ráfizennek a pusztán álló csárda tulajdonosára, hogy „östvére arra felé tekintünk,“ akkor oda ugyan senki, ija-fija idegen be nem teszi a lábát, csak a szegény legények, no meg egy pár „arra termelt“ leányzó, akiket a jóságos csaplárosné toboroz jó lélekkel össze egy pár muzsikusz cigánygyermekkel egyetemben, akik a

„talpalávalót“ nyekergetik. Egy meg mindig „istrázzát“ áll és jelentést tesz, ha „gyanus alak“ közeledik a csárda felé.

Egy ily szegény legény mulatságát mutatunk be képünkkel és mintha hallanók az egyik betyár duhajkodásából. „Húzzad, füstös more! Talán holnap már ugysis engömet húz föl az a hóhér!“

KÖNYVSZEMLE.

Magyarország östörténetéről jelent meg újabban egy jeles mű. A jótollu és erős itéletű történettudós, dr. Borovszky Samu írta. A népvándorlás történetéről szól, de azért magyar tárgyú könyv, hiszen a népvándorlás minden hulláma átvonult a mi hazánk földjén. Borovszky 20 év óta foglalkozik a népvándorlás történetével, miről számos tanulmány jelent meg hazai és külföldi szakfolyóiratokban. Önálló kutatásait összefoglalva, átdolgozva s új tanulmányokkal kibővítve adta most közre e kötetben, mely a Nagy Képes Világtörténet (Szerk. Marczali Henrik) IV. kötete. Nagy szeretettel merül egyes kiválóbb alakok rajzolásába, s sikerül is neki könyvét nemesak a korok, hanem az egyének eleven rajzával is élénk, vonzóvá s kedves olvasmánnyá tenni. A kötet pazarul el van árasztva illusztrációkkal, ezek közt is igen sok a magyar vonatkozású. Ott vannak például az Attila-kincsének főbb edényei kitűnő kisebbített képekben. A színesek közül magyar tárgyú Lehel állítólagos kurtije és a pécsi cubiculum falfestménye. Mindakettő művészien van reprodukálva. — Nagybecsű dr. Goldzieher Ignác jeles essayje is az iszlámról. Ez a kitűnő orientalista, kinek művei Európa minden nyelvére le vannak fordítva s kit társai egyhanguan választottak meg a keleti enciklopédia szerkesztőjévé, most adott először teljes áttekinthető képet az arabok vallásáról, melyről általában oly keveset tudunk s azt is csak homályosan, inkább keleti regék- és regényekből. A kötet mindenképen díszére válik irodalmunknak.

Megemlítjük, hogy az egész nagy vállalat 12 kötet lesz. Egy kötet ára díszkötésben 8 forint. Kapható — részletfizetésre is — a kiadó Révai Testvéreknél (Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) s bármely hazai könyvkereskedésben.

SZÁM-TALÁNY.

— Gyűjtemény Gézától. —

11, 31, 26, 56, 21, 10.	Sok fiatalember csak kerüli.
12, 24, 4, 23, 33.	Kedves kis állat.
15, 3, 37, 51, 29, 22.	Kellemes illatáról mindenki ismeri.
30, 35, 47, 7, 31, 47, 4.	Boldog érzélem.
53, 41, 55, 54, 11, 16.	Budapesten sok ilyen van.
28, 47, 43, 50, 26, 40, 20, 42.	A lelessel egyenlő értelmű.
25, 11, 46.	Felkiáltó szócska.
2, 14, 45, 5, 6, 19, 23, 15, 8, 13.	A nők kedvence.
38, 44, 9, 17, 36.	Regényeiről minden magyar ember előtt ismeretes.
18, 42, 34, 39, 48.	Női név.
1, 32, 27, 49, 15.	Szép férfi-név.
52.	Egy betű az A. B. C.-ből.
1—56.	Egy híres költőnk versének két első sora.

A SZERKESZTŐ POSTÁJA.

Falu végén. Nekünk tudnunk kell, hogy ki a beküldő. — **K. F.** A képeket köszönjük. A versekből adni fogunk. A meghívást köszönjük. — **Rózsabimbó.** Közölni fogjuk. — **Beöthy.** A szindarabot rég elolvastuk. Ez igen jó, igen szépen felépített mű, de mert a múltért is velünk szemben türelmetlenkedik — visszaküldjük. — **A legenda folytatása...** pályázik. — **Az ábrándos** nem közölhető. — **Nézetem az...** hogy kár a papírért és idejeért. — **Száguld a vonat** és — sajnos — elhozta nekünk az ön tulgyenge kísérleteit. — **Miatyánk.** Igen jó. Eltettük karácsonyra. — **Mi a szellemesség?** ... Az, ami az ön hosszú értekezéséből hiányzik. — **K. E.** Az álvorvos. Van benne ötlet és Kotzebura emlékeztető humor, de mi elvből nem közlünk szindarabokat.

Europa, irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, VI., Ó-utca 12.